

**ANALIZA
PRODUKCYJNO-EKONOMICZNEJ
SYTUACJI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
W 2011 ROKU**

ISSN 1233-6726

WARSZAWA 2012

**ANALIZA
PRODUKCYJNO-EKONOMICZNEJ
SYTUACJI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
W 2011 ROKU**

ANALIZA PRODUKCYJNO-EKONOMICZNEJ SYTUACJI ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ W 2011 ROKU

EDYCJA 49.

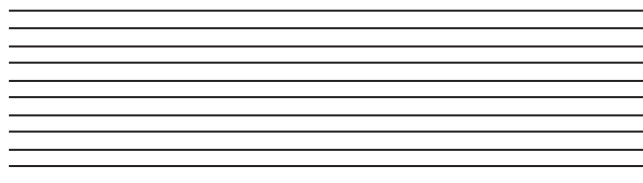
Opracował zespół pod redakcją naukową
prof. dr. hab. Andrzeja Kowalskiego

w składzie:

dr inż. Barbara CHMIELEWSKA
mgr Jadwiga DROŹDŹ
dr inż. Zbigniew FLORIAŃCZYK
dr inż. Lech GORAJ
dr Mieczysław GRUDA
prof. dr hab. Andrzej KOWALSKI
prof. dr hab. Jacek KULAWIK
dr inż. Mariola KWASEK
dr inż. Joanna PAWŁOWSKA-TYSZKO
dr hab. Jadwiga SEREMAK-BULGE
prof. dr hab. Alina SIKORSKA
dr inż. Piotr SZAJNER
dr Iwona SZCZEPANIAK
dr hab. Krystyna ŚWIETLIK
prof. dr hab. Roman URBAN
dr Barbara WIELICZKO

ISSN 1233-6726
ISBN 978-83-7658-342-6

WARSZAWA 2012

Recenzent

dr hab. Stanisław Kowalczyk, prof. nadzw. SGH

Skład i łamanie

mgr inż. Bożena Brzostek-Kasprzak

Korekta

Barbara Walkiewicz

Krzysztof Kossakowski

Redakcja techniczna

mgr inż. Bożena Brzostek-Kasprzak

Nakład 220 egz. Ark. wyd. 18

Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB

00-950 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. nr 984

tel.: (0 22) 50 54 444

faks: (0 22) 50 54 636

e-mail: dw@ierigz.waw.pl

<http://www.ierigz.waw.pl>

SPIS TREŚCI

I. MAKROEKONOMICZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU SEKTORA ŻYWNOŚCIOWEGO	7
1. Wprowadzenie	7
2. Międzynarodowe uwarunkowania rozwoju gospodarczego w Polsce	9
3. Tendencje rozwojowe polskiej gospodarki w 2011 roku	15
4. Uwarunkowania produkcyjno-rynkowe rolnictwa w 2011 roku	31
II. PODSTAWY PRAWNE I REALIZACJA POLITYKI ROLNEJ	38
1. Propozycje zmian w zarządzaniu gospodarczym	39
2. Propozycje kształtu Wspólnej Polityki Rolnej	41
3. Realizacja polityki rolnej w Polsce	47
III. FINANSE ROLNICTWA	67
1. Przepływy funduszy	67
2. Ubezpieczenia i podatki	75
3. Wsparcie budżetowe	86
4. Ramy finansowe budżetu UE na lata 2014-2020	95
5. Pomoc publiczna dla rolnictwa w UE w roku 2010	97
6. Kredytowanie rolnictwa	100
IV. DOCHODY ROLNIKÓW W 2011 ROKU NA TLE LAT POPRZEDNICH	104
1. Uwagi ogólne	104
2. Dochody sektora rolnego według rachunków makroekonomicznych	105
3. Dochody towarowych gospodarstw rolnych w latach 2010-2011 według danych Polskiego FADN	111
4. Dochody rozporządzalne gospodarstw domowych rolników	114
5. Podsumowanie i wnioski	123
V. WYNIKI PRODUKCYJNE	126
1. Produkcja roślinna	126
2. Produkcja zwierzęca	131
VI. RYNKI I CENY PRODUKTÓW ROLNYCH I ŻYWNOŚCIOWYCH	133
1. Rynek zbóż	133
2. Rynek rzepaku	139
3. Rynek cukru	143
4. Rynek ziemniaków	145
5. Rynek owoców	148
6. Rynek warzyw	152
7. Rynek mięsa czerwonego i drobiu	155
8. Rynek mleka	165
9. Rynek jaj	169
10. Rynek ryb	170

VII. SYTUACJA PRODUKCYJNO-EKONOMICZNA PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO	174
1. Rozwój produkcji przemysłu spożywczego i jej uwarunkowania	174
2. Zmiany produkcji głównych grup wyrobów przemysłu spożywczego	178
3. Inwestycje w przemyśle spożywczym	180
4. Struktura podmiotowa producentów żywności i napojów	183
5. Wyniki i stan finansowy przedsiębiorstw przemysłu spożywczego	187
VIII. POPYT NA ŻYWNOSĆ	196
1. Dochody ludności	197
2. Ceny żywności	200
3. Wydatki na żywność (w ujęciu makro- i mikroekonomicznym)	210
4. Ilościowe spożycie żywności w gospodarstwach domowych	213
5. Bilansowe spożycie żywności według danych makroekonomicznych	218
6. Zróżnicowanie spożycia żywności w gospodarstwach domowych według grup społeczno-ekonomicznych	221
7. Spożycie żywności w gospodarstwach domowych w mieście i na wsi	227
8. Współzależność między dochodami a spożyciem żywności	229
IX. HANDEL ZAGRANICZNY I MIĘDZYJARODOWA KONKURENCYJNOŚĆ POLSKIEGO SEKTORA ROLNO-SPOŻYWCZEGO	238
1. Tendencje ogólne w polskim handlu zagranicznym żywnością	238
2. Czynniki determinujące polski handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi	242
3. Struktura towarowa handlu zagranicznego żywnością	247
4. Struktura geograficzna handlu zagranicznego żywnością	251
5. Wskaźnikowa ocena konkurencyjności sektora rolno-spożywczego na rynkach zagranicznych	255
6. Uwagi końcowe	268
X. RYNKOWY I NIERYNKOWY OBRÓT ZIEMIĄ ROLNICZĄ W 2011 ROKU	270
1. Uwagi wstępne	270
2. Uwarunkowania w rynkowym obrocie ziemią rolniczą	270
3. Rozpowszechnianie obrotu ziemią w formie kupna-sprzedaży	272
4. Tendencje zmian w rynkowej wartości gruntów rolnych	276
5. Formy nierynkowego obrotu ziemią	280
6. Podsumowanie	282
Bibliografia	283